

Av. Neşe ÖLEKLİ

**BANKA KREDİ AÇMA
SÖZLEŞMELERİNDEKİ
MUACCELİYET ŞARTLARI**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER	VII
KISALTMALAR LİSTESİ	XIII
GİRİŞ	1

Birinci Bölüm

KREDİ KAVRAMI VE BANKA KREDİ AÇMA SÖZLEŞMESİ

1. Kredi Kavramı.....	5
2. Kredi Açma Sözleşmesinin Unsurlarının Tespiti.....	8
2.1. Belirli Bir Kredi Limiti Tahsis Edilmesi ve Kredi Kullandırılması.....	8
2.2. Münferit Kredi İşlemlerini Düzenlemesi.....	13
2.3. Kredi Kullananın Talep Hakkı	15
2.4. Dönerlik (Süreklik)	16
2.5. Karşılıklı Güven	17
2.6. Kullanılan Kredinin İade Edilmesi	18
2.7. Karşılık Ödenmesi	20

2.7.1. Hazır Bulundurma Komisyonu Ödenmesi.....	20
2.7.2. Kredi Kullandırma Komisyonu ve Gayrinakdi Kredi Komisyonu Ödenmesi	22
2.7.3. Faiz Ödenmesi	25
2.7.4. Karşılık Ödenmesi Unsuruna İlişkin Görüşümüz	28

İkinci Bölüm

NAKDİ KREDİ TÜRLERİ VE BANKA KREDİ AÇMA SÖZLEŞMESİNİN HUKUKİ NİTELİĞİ

1. Nakdi Kredi Türleri.....	31
1.1. Para Ödüncü.....	32
1.1.1. Sabit Vadeli Para Ödüncü	32
1.1.2. Cari Hesap Kredisi.....	33
1.2. İskonto ve İştira Kredisi.....	37
1.3. Senet veya Emtia Avansı (Lombard Kredisi).....	39
1.4. Forfaiting.....	40
1.5. Faktoring	41
1.6. Finansal Kiralama	42
2. Kredi Açma Sözleşmesinin Hukuki Niteliği	44
2.1. Tüketim Ödüncü Sözleşmesi Kapsamındaki Görüşler	44
2.1.1. Tüketim Ödüncü Sözleşmesi Görüşü	44
2.1.2. Tüketim Ödüncü Vaadi Sözleşmesi Görüşü	46
2.2. Çok Aşamalı Sözleşme Görüşü.....	47
2.2.1. Önsözleşme Görüşü	47
2.2.2. Opsiyon Sözleşmesi Görüşü	48
2.2.3. Çerçeve Sözleşme Görüşü	49
2.3. Tek Aşamalı Sözleşme Görüşü	50
2.4. Görüşümüz	54
3. Kredi Açma Sözleşmesinin Tanımı	59

4. Münferit Kredi Sözleşmesinin Hukuki Niteliği	60
4.1. Tüketim Ödüncü Sözleşmesi Görüşü	60
4.2. Görüşümüz	65

Üçüncü Bölüm

MUACCELİYET ŞARTLARI

1. Muacceliyet.....	69
1.1. Borcun Vadeye Bağlanmaması Halinde Muacceliyet.....	71
1.2. Borcun Vadeye Bağlanması Halinde Muacceliyet	72
1.3. Vadenin Muacceliyet İhbarına Bağlanması	74
2. Muacceliyet Şartı Kavramı ve Mevzuatta Düzenlenen Muacceliyet Şartları.....	76
3. Kredi Açma Sözleşmelerindeki Muacceliyet Şartları.....	79
3.1. Muacceliyet Şartlarının Düzenleniş Amacı.....	79
3.2. Kredi Açma Sözleşmelerindeki Muacceliyet Şartları ile Kredi Açma Sözleşmesinin Feshi Arasındaki İlişki.....	82
3.2.1. Olağan Fesih.....	86
3.2.2. Olağanüstü Fesih	88
3.2.2.1. Sözleşmeyle Fesih Olanağı Yaratılması	93
3.2.2.2. Olağanüstü Feshin Münferit Kredi Sözleşmesi Açısından Değerlendirilmesi	94
3.3. Kredi Açma Sözleşmelerinde Muacceliyet Hallerinin Gösterilmesinin Gerekliği.....	99
3.4. Banka Kredi Açma Sözleşmelerindeki Başlıca Muacceliyet Halleri	101
3.4.1. Alacaklardan Birinin Vadesinde Ödenmemesi.....	101
3.4.2. Teminat Verme Borcunun Yerine Getirilmemesi	104
3.4.3. Kredi Borçlusunun Malvarlığındaki Kötüleşme veya Ödeme Güçsüzlüğüne Düşmesi (Aczi).....	107
3.4.4. Kredi Borçlusunun İflası.....	112

3.4.5. Kredi Borçlusunun Konkordato Talep Etmesi.....	113
3.4.6. Cari Hesap Kredisinin Muaccel Kılınması	114
3.4.7. Kredinin Kararlaştırılan Alanda Kullanılmaması	118
3.4.8. Kredi Borçlusunun Gerçege Aykırı Bilgi ve Belge Vermesi	120
3.5. Muacceliyet Şartına Dayanan Hakkın Kullanılması	126
4. Muacceliyet Şartlarının Hukuki Niteliği	129
4.1. Koşul (Şart) Olup Olmadığının Değerlendirilmesi.....	129
4.1.1. Koşul Kavramı.....	129
4.1.2. Geciktirici Koşul.....	132
4.1.3. Bozucu Koşul	134
4.1.4. Muacceliyetin Koşula Bağlanması	135
4.2. Yenilik Doğuran Hak Olup Olmadığının Değerlendirilmesi...	137
4.3. Görüşümüz	139
5. Muacceliyet Şartlarının Genel İşlem Şartları Açısından Değerlendirilmesi.....	140
5.1. Genel Olarak Genel İşlem Şartları	140
5.2. Muacceliyet Şartlarının Genel İşlem Şartlarına İlişkin TBK md. 20 Açısından İncelenmesi	145
5.3. Muacceliyet Şartlarının Genel İşlem Şartları Denetimi Açısından İncelenmesi.....	148
5.3.1. Yürürlük Denetimi.....	149
5.3.2. Yorum Denetimi	153
5.3.3. İçerik Denetimi	154
5.3.3.1. Genel Olarak	154
5.3.3.2. Bankaya Hiçbir Sebep Göstermeksizin Dilediği Zaman Krediyi İade Borcunu Muaccel Kılma Hakkı Tanıyan Genel İşlem Şartlarının İçerik Denetimi	158
5.3.3.3. Bankaya Kredi Açma Sözleşmesinde Belirtilen Hallerin Varlığı Halinde Krediyi İade	

Borcunu Muaccel Kılma Hakkı Tanıyan Genel İşlem Şartlarının İçerik Denetimi	160
---	-----

Dördüncü Bölüm
BANKA KREDİ AÇMA SÖZLEŞMESİ
KAPSAMINDA KULLANDIRILAN
KREDİLERDEN DOĞAN BORCUN
MUACCEL KILINMASININ SONUÇLARI

1. Kredi Borçlusunun Temerrüde Düşmesi.....	167
1.1. Genel Olarak Temerrüt.....	167
1.2. Muacceliyet Şartının Uygulanması Sebebiyle Kredi Borçlusunun Temerrüde Düşmesi	171
1.3. Kredi Borçlusunun Temerrüdünün Sonuçları	173
1.3.1. Bankanın Aynen İfa ve Temerrüt Faizi Talebi.....	173
1.3.2. Bankanın Aşkın Zararının Talebi.....	176
1.3.3. Bankanın Yabancı Para Borçlarında Kuru Belirleme Hakkı.....	180
1.3.4. Bankanın Münferit Kredi Sözleşmesini Feshetme Hakkı.....	181
2. Borcun Haksız Olarak Muaccel Kılınmasının Sonuçları	187
2.1. Kredi Borçlusunun Tazminat Talep Etmesi.....	188
2.1.1. Maddi Tazminat Talebinin Şartları	188
2.1.1.1. Bankanın Sözleşmeye Aykırı Bir Davranışının Bulunması	189
2.1.1.2. Bankanın Kusuru Bulunması	189
2.1.1.3. Kredi Borçlusunun Maddi Zararının Bulunması	193
2.1.1.4. Bankanın Kredi Borcunu Muaccel Kılması İle Zarar Arasında Uygun İlliyet Bağı Bulunması.....	198
2.1.2. Manevi Tazminat Talebinin Şartları.....	200
2.1.2.1. Kişilik Hakkının Zedelenmesi.....	201

2.1.2.2. Manevi Zarara Uğraması	202
2.2. Kredi Borçlusunun Kredi Açma Sözleşmesini Feshetmesi.....	207
SONUÇ.....	209
KAYNAKÇA	211